

соціально-медичного, інформаційно-освітнього характеру для захисту особистості від фізичних, психологічних і соціальних ризиків та загроз. Це потребує узгоджених дій адміністрації школи, об'єднання зусиль класних керівників, учителів, шкільного психолога, а також батьків.

Використана література:

1. Баева И.А. Тренинги психологической безопасности в школе. СПб. : Речь, 2002. 251 с.
2. Мешко Г. М., Мешко О. І. Формування психологічно безпечного освітнього середовища у загальноосвітньому навчальному закладі. *Гуманітарний вісник ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди». Тематичний випуск «Міжнародні Челпанівські психолого-педагогічні читання»*. Вип. 37(3). Т II (22). К. : Гнозис, 2017. С. 62-71.
3. Обозова О. Психологічна безпека освітнього середовища. *Психолог*. 2011. № 10 (442). С. 3-6.
4. Цюман Т. П., Бойчук Н. І. Кодекс безпечного освітнього середовища: метод. посіб. / за заг. ред. Т. П. Цюман. К., 2018. 50 с.

УДК 378

З.В. Рябова

доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки, управління та адміністрування ННІМП ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України, ryabova69@gmail.com

УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДОМ ОСВІТИ ЯК ПРОЕКТНО-ОРІЄНТОВАНОЮ ОРГАНІЗАЦІЄЮ

Виклики сьогодення потребують від системи освіти створення умов для інтелектуального розвитку людського капіталу, що є вирішальним фактором конкурентоспроможності держави. Загальновідомо, що система освіти розвиватиметься в необхідному напрямі тільки тоді, коли є попит і пропозиції на її освітні послуги (продукти) й орієнтуватиметься на актуальні запити користувачів освітніх послуг і стан їх задоволення. Такий підхід до організації життєдіяльності закладу освіти забезпечується проектним менеджментом, який в умовах сьогодення є технологією, яка

гарантує інтелектуальний розвиток підростаючого покоління. Спираючись на матеріали тренінгу Ф. Фреха, зазначимо, що за результатами досліджень, проведених останнім часом як в Україні, так і за кордоном, більшість сучасних лідерів у політиці, бізнесі, мистецтві, спорті – люди, які володіють проектним типом мислення [1]. Керівники успішних організацій ефективно використовують технологію проектного менеджменту. Це підтверджується статистичними даними: технологію проектного менеджменту використовують в управлінні керівники 74% організацій, а 37% - використовують її під час організації робочих процесів [2]. Підкреслимо, що для закладів освіти використання технології проектного менеджменту є запорукою успішного позиціонування на ринку освітніх послуг та ринку праці.

Розглянемо сутнісні аспекти і характеристику управління закладом освіти як проектно-орієнтованої організацією. Під проектно-орієнтованою організацією ми розуміємо таку організацію, в якій її основна діяльність побудована як проектна. Тобто, провідною характеристикою проектно-орієнтованої організації є чітке визначення мети діяльності і орієнтація на результат у визначений проміжок часу в умовах обмеженості ресурсного забезпечення [1]. Управління закладом освіти як проектно-орієнтованої організації передбачає здійснення проектної діяльності, яка має такі ознаки: наявність мети або цілі, які можна виразити словами або записати; етапи – проекти можуть бути довгостроковими, але не можуть бути нескінченними; ресурси – фінансові, трудові, матеріальні або інформаційні.

Використання технології проектного менеджменту надають унікальності управлінської діяльності. Вона стає проектною діяльністю. Відмінність її від традиційної, яка орієнтована на процес, полягає у тому, що: в традиційній можна один раз вивчити виконання операцій і потім щоразу їх повторювати, а в діяльності, що організована як проектна - управлінські дії будуть щоразу іншими. Така діяльність є інноваційною. Використання технології проектного менеджменту потребує постійного оновлення змісту робіт, використання додаткових знань, навичок і засобів для задоволення або перевищення потреб і бажань зацікавлених осіб (замовника) проекту [3].

Опитування, яке було проведене серед здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, що навчаються за освітньо-

професійною програмою «Управління навчальним закладом», показало:

1. Керівники закладів освіти обізнані із технологією проектної діяльності в управлінні (97% респондентів).
2. Активно використовують її в управлінні (42% респондентів)
3. В ситуації форс-мажору перевагу віддають традиційній управлінській діяльності (78% респондентів).
4. Визначають усі елементи технології проектного менеджменту – 45% респондентів.
5. Елементи технології проектного менеджменту використовують в управлінській діяльності 93% респондентів.

За результатами опитування можна констатувати, що керівники закладів освіти обізнані із технологією проектного менеджменту, але активно вона не використовується в управлінській діяльності. Перевага віддається традиційним методам управління.

Керівники закладів освіти, які вільно володіють технологією проектного менеджменту мають такі ознаки управлінської діяльності як:

- знання принципів і методів управління проектом (планування, організація, складання графіків виконання, контроль за здійсненням етапів проекту, управління просуванням для досягнення мети, відстеження результатів) [2];
- досвід у галузі управління – застосування управлінських умінь організації діяльності людей для досягнення цілей організації, враховуючи конкретні умови [2];
- використання елементів проектного менеджменту в управлінській діяльності: одноразового комплексу взаємопов'язаних заходів, які спрямовані на задоволення певної потреби задля досягнення конкретних результатів в умовах обмеженості ресурсів, часу та межами якості [1].

Підкреслимо, що для забезпечення ефективності діяльності проектно-орієнтованих організацій необхідно використання технологій, які забезпечують інноваційний розвиток освітньої організації, наприклад, *технологія проектного менеджменту*, ключовою дефініцією якого є поняття «проект». Проект будь-чого, що планується чи замислюється, велике починання; обмежена за часом і витратами система операцій, спрямована на досягнення

низки обумовлених результатів/продуктів на рівні вимог і стандартів якості. Проектний менеджмент – це процес управління командою, ресурсами проекту за допомогою спеціальних методів та прийомів для успішного досягнення поставленої мети. Класично найважливішими параметрами у процесі управління проектом вважають виконання роботи у заданих обсягах, вчасно і в межах виділених коштів.

У підсумку зазначимо, що сьогодні, в умовах бурхливих перетворень, орієнтації суспільного життя на ринкові відносини, проектний менеджмент може забезпечити стабільність інноваційного розвитку освітньої установи. Він стає новітньою філософією управлінської діяльності.

Використана література

1. Поняття проекту. URL: <http://library.if.ua/book/134/9063.html>
2. Проектний менеджмент для інноваційного розвитку освітніх організацій України: навч. посіб. для підготовки магістрів за спеціалізаціями «Управління навчальним закладом» та «Управління проектами», підвищення кваліфікації слухачів, керівників навчальних закладів/З. В. Рябова, А. Б. Єрмоленко, Т. А. Махinya та ін.; за заг. ред. академіка В. В. Олійника, маг. Ф. Фреха; НАПН України, ДВНЗ «Ун-т менедж. освіти»; КультурКонтакт Австрія. К., 2017. 118 с.
3. Newton, R. (2008). The Project Manger's Book of Checklists. Everything you need to complete a project successfully, smoothly and on time. Harlow: Pearson

УДК 373.091.113

О.М. Остапчук

директор ТНВК школи-ліцею №6 ім. Н. Яремчука, м. Тернопіль,
0352-254416@ukr.net

ОСВІТНІЙ ВЕКТОР КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ В СТРУКТУРІ ШКІЛЬНИХ СИСТЕМ

Володимир Співаковський, директор приватного ліцею «Гранд», у своїй книзі «Образовательный взрыв» звертає увагу на